

Felolvas szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1909. JANUÁR 6.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 4. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabászerint

Negyedszázad a szinpadon.

— Komjáthy János. —

Kassa, jan. 5.

A kassai közönség tegnap este nem is sejtette, hogy a szinpadon folyó előadás, egy izig-vérig művészember pályáján minő kedves és meghatározó stációt jelent. Még azok se tudtak róla, akik nagyon közel állanak Komjáthy János színigazgatóhoz, hogy tegnap érte meg színészkedése negyedszázados évfordulóját, oly szerényen tért ki az ünneplés elől. Nem tudott róla a társulat, nem a sajtó, csak néhány meghitt embere, akik respektálták kívánságát s hallgattak az ő legsajátabb ünnepéről. És Komjáthy ünnepelt a maga módja szerint. Elővette legkedvesebb szerepét, Hamlet dán királyfit s a britt óriás ragyogó eszméit, pompás gondolatait, mély emberismeretét szórta felénk ajándokul egy mindent megértő és művészi interpretáló játékban. Valahogyan mégis felszaladt a szinpadra, valakinek tisztelő szívéből egy palmaág, enyi része volt mindössze a külső világnak, Komjáthy lélekben ünnepelt — ünnepéhez.

Mi, akik a mának élünk s virágait-tüskéit tarka bokrába gyűjtjük, mi ha teljes mértékben értjük is Komjáthy irtózatát a jubileumi cécióktól, még is rovást metszünk ennek az eseménynek, mely feljegyzésre érdemes, ama derék és hasznos kulturamunkánál fogvást, mellyel a java erejében levő művész nyelvének és művészetünknek egy negyed század óta szolgálja. Több Komjáthy, mint előadó művész, noha ebben is a kivételes talentumok között foglal helyett, — több, mert iskolamester volt, egy egész büszke, szép művész generáció nevelője. A fővárosban alig van színház, ahol egy-két olyan művészt ne dédelgetne a közönség, aki Komjáthy gyémánt köszörűje alatt kapott ragyogást, tormát.

Rendkívüli adomány, kikutatni a nyers emberanyagban a művészt. Egy szó, egy mozdulat, mely ösztönszerűleg tör ki a lélekből, s Komjáthy megkezdte a köszörülést, a csiszolást. Neveket lehetne felsorolni, művészek nevét, akik a kezdés vigasztalan idején hitükben megrokkanna, már ott akarták hagyni a szinpadot. Ezeket Komjáthy karon ragadta, vitte, segítette, valameddig röpülni hivatottságukhoz kiütközött — a szárnyuk.

Az önzetlenség a szinpad nem mindennapos jelenségei közé tartozik. A művészi ambíció karöltve jár egy csomó hiúsággal, nagy adag érzékenységgel, a csekély dolgok iránt is reagáló idegességgel. A színészhez nagyon közel fekszik az egoizmus, bizony igen keveseknek adatott meg, hozzá nem nyulni. Talán abból ered ez a más pályákon kevésbé jelentkező tünet, hogy a színészi munka hatása mihelyt a kárpit leszalad véget ér. A pillanatok teljes kiélvezésére szinte természeténél van ráutalva a színész. Megbocsátható és érthető, hogy mindenképp felett önmagára gondol, egy ötletét, gondolatát, melytől sikert vár, nem szereti társával megosztani. A színészi hivatás emelkedettebb színvonalán áll az a művész, aki saját lelke gazdag tartalmából bőkezűen oszt a kezdők, a bátoritanul botorkálók között. Komjáthy ez utóbbi kevesekhez sorolható. Tanított, nevelt s közben önön fejlődésére is gondot fordított, hogy minél többet adhasson.

Huszonöt év — nagy idő. A pápai kálomista legátus diák, aki karácsony táján komédiásnak szegődik Mándoki Béla társulatához Győrött, ma gazdag ember, becsült nevű művész, erkölcsi és anyagi sikerek osztályosa. Amije van, a tudás és a művészet lapján, amit felsorolhat anyagi függetlensége s jóléte listáján — ahhoz önjelétől jutott. Szorgalom, akarat ad a hivatottságnak szárnyat, érvényesülést. Komjáthy életpályája nagyon tanulmányos, azok számára, akik türelmetlen mohósággal egyszerre szeretnének mindent s azt is kevés munkával. Egy nagy társulat anyagi jóléte, egy művészi vállalkozás híre, becsülete, színészi ambíció, rendezés, tanítás, adminisztrálás, ez külön-külön is elegendő feladatot ró egy emberre. Kemény gerincen túl az olyan erős koponya, mint a Komjáthyé, aki együtt vállalja és teljesíti mindezen kötelelességeket.

Egy ilyen munkás élet, ha nem is akar ünnepelni negyedszázados munka után, mert hiszen életerős, rugalmas energiák további tevékenységre sarkalják, egy ilyen munkásélet méltatása ide illik a napi krónika diszhelyére. És mi szeretettel élünk az alkalommal s a második negyedszázadra Komjáthy Jánosnak a siker zavartalan élvezését kívánjuk.

A politikai szintérről.

(Vadászat ellentétekre. — Bécsi hang — a politikai helyzetről. — Légből szedett válsághírek.)

Roppant sokat, tulsokat irnak a lapok a bankügyről s a függetlenségi pártnak ebben a dologban elfoglalt álláspontjáról. És egyik-másik bőbeszédű laptársunk tetszeleg magának abban, hogy a párt állásfoglalását vegyelemezve, ellentétek felfedését vadászsza. Ezekkel szemben egyszerűen utalunk Kossuth Ferencnek, a függetlenségi párt vezérének újévi beszédében idevonatkozólag tett nyilatkozatára és arra, hogy ezt a nyilatkozatot az egész párt általános és lelkes helyesléssel fogadta. Ebből világosan következik, hogy a függetlenségi párt álláspontja egységes és minden árnyalatában teljesen kongruens vezérének álláspontjával, ami annál is természetesebb, mert hiszen Kossuth Ferenc minden tartózkodás és kerülgetés nélkül, határozottan az önálló bank mellett nyilatkozott.

Bécsi körökben Wekerle Sándor miniszterelnök utazásától első sorban a katonai kérdések gyors elintézését várják, s ezt Bienerth bárónak az urakházában tartott multkori beszédéből következtetik. Ugyancsak ezek a bécsi körök úgy vélik, hogy a katonai kiegyezés gyors tető alá juttatása legfelsőbb helyről megnyilvánult kívánság. A bankügy megoldása elő már nem néznek Bécsben ekkora optimizmussal. A helyzet egyelőre az, hogy a Bienerth-kormány hajlandó a kérdésre tanácskozni. Egyébiránt a bankkérdésben ismét speciális bizottságot delegálnak, mint annak idején Beck báró miniszterelnöksége alatt. A kiegyezési tárgyalások alkalmával ugyanis abban történt megállapodás, hogy a banknak a szabadság megújítására vonatkozó kérelmét nem fogják kerekén visszautasítani, hanem minden esetre meghallgatják azokat az előterjesztéseket, a melyeket a bank fog tenni. Ezekről az előterjesztésekről a két kormány közös megállapodás után egyértelműen dönt.

A magyar sajtó egy része s a bécsi lapok általában, napról-napra válsághíradókat fujnak, sőt egyik-másik nyílt krízisről beszél. A helyzet feszültségét, a politikai bizonytalanságot abból a negativumból következtetik, hogy a kormány az újévi nyilatkozatok alkalmából nem tett határozott kijelentést a függő kérdések megoldására és a fuzióra vonatkozólag. Azonban emlékeztetünk mindenkit arra, hogy mi már ujesztendő előtt a leghatározottabban előre megirtuk és jeleztük ezt. A kormány újévi nyilatkozataiban nem is lehettek döntő kijelentések, mert a helyzet olyan, hogy azok a nagy kérdések most éppen alkudozás tárgyai s a politikai ésszerűség legelemibb tételével ellenkeznek az, ha ilyen körülmények között a kormány azokról pozitív formában nyilatkoznék. És ezzel egyben rámutathatunk arra, hogy ezek a többé-kevésbé akut válságról beszélő hírek tisztán önkényes, a felelőtlenség könnyelmű öntudatában fogantott kombinációk. Egészben véve konstataható, hogy a helyzet az utóbbi néhány nap alatt egyáltalán nem változott.

A tudomány csodái.

A munkába fogott nap.

Tesla! Biz ez nem valami költői név: Tesla, mégis meghaladja egy fejjel a ma minden poétáit. Ezek csak szonetteket tudnak fabrikálni a Napról: Tesla olyan készüléket fabrikált, a melyikkel igába tudja fogni a napsugarakat. Az ő költeményének az alapeszméje igen egyszerű s minden esetre világosabb, mint egy szimbolista versé. Tükrök és nagyítóüvegek által egy fókuszba gyűjti a napsugarakat, s tüzket vízzel telt üveghengerre irányozza. A víz úgy van preparálva, hogy rohamosan gőzzé párolog, mely gőzgépet hajt, ez pedig villamosságot produkál. Ezt a villanyt gyűjtőbatteriaikba lehet szedni s rengeteg mennyiségben s hihetetlen olcsón szállítani mindenfelé, ahol az ember hasznát veheti neki.

A Tesla „napállomása” kicsiben már készen van s csak a tökéletesítése van hátra. Lehet, hogy azt meghozza ez az esztendő, lehet, csak a jövő század: ekkora időkülönbség az emberiség életében nem sokat számít.

Volt-e már poéta, akinek az agya ilyen merészet gondolt volna? Kihaszni azt a rengeteg naperőt, amely elfecsérlődik a Szaharán, a Számón, a hegyek ormain, a világlágúrnban! Befogni a nap aranyugaraikat s hajtani velük a gépeket, a vonatokat, a kocsikat, főzteni velük a reggeli kávét, megvilágítani az éjszakát, sietetni a rózsá nyílását és a gyümölcs érését, kiszedni velük az újságot és házhoz hordatni, sokkal pontosabban, mint az újsághordó asszonyokkal!

Fizikus számítások szerint akkora területen, mint a mi városunké, a déli napnak mérsékelten derült időben összefogott heve elég volna a monarchia összes gőzgépeinek a hajtására. Bátran mondhatunk monarchiát s juttathatunk a napsugárból egyelőre az osztráknak is: mert félig valóság, félig álom még a napnak rabszolgává tétele.

Mindegy: az emberiség meg fogja azt élni. Se meg nem fagy, se éhen nem veszt addig. Tesla poéta-kollégái elhárítják föltűt ezt a veszedelmet.

ROSTA

— Állat az emberben. —

A székesfehérvári vasuti postán olyan szörnyűséges rablótámadás történt, mely borzalmával a legvadabb rémregényt is felülmúlja. Egy áruhás rabló gyilkos fegyverrel rátört a virrasztó postásokra, hogy fölülk a kezükre bizott értékeket elszedje. A hivatalnok a kényszer alatt engedelmességet. A pénzt átadta. A rabló többet akart. A zsákmányon kívül — biztonságot. Lelőtte az egyik postástisztet s azután a többiek mérszálásához fogott. E közben elérte végzete. Akiket támadott, a minden-mindegy retentő pillanatában visszatámadták s koponyáját önön fegyverével szétzúzták. A gyilkost megölték.

Ember volt-e ez a Kern János, a székesfehérvári szörnyűségnek immáron maga is hideg, halott tettese? A megölt gyilkos bizonyára ember volt, mert két lábán járt, emberi nyelven beszélt és emberi munkát végzett. Sőt, így jelentik róla, derék embernek ismerték, mint egykori csendő az igazságot is szolgálta és mikor hivatást cserélt, mindenki kedvelte engedelmes készségéért, nyájas és illedelmes szaváért. De a világnak mennyi mindenféle teremése jár az ember köntösében? Van az emberek között sas, a ki igaz egyéniségével a felhők fölött szárnyal. Van vakondok, a ki folyton aknákat tur a föld sötét mélységében. Van majom, a ki elérhetetlen mester az utánzás és a kaspaszkodás művészetében. Van róka, a kinek a felfang a kenyere. Van teve, a ki

folyton roskadozó lábbal járja az élet sivatagját, másokat és a mások batyuját emelve pupos hátán. Mindenféle állat van az emberek között, van tehát ember a ragadozók leggonoszabb és legkegyetlenebb fajtájából is, a kinek a lelket egyéb se fűti, mint a marcangolás és a préda olthatatlan, örökös vágya. Kikeresi magának a legalkalmasabb megbuvó helyet, a nappali világosságban vizet se zavar, de ha jó az éj néma sötétsége, rátör a kiszemelt áldozatra és széttepi irgalmatlanul, a véreért, az aranyáért.

Ez a Kern János ilyen volt. Nappal ártatlan, nyájas képpel megbujt tisztességes, hasznos foglalkozása tanyáján. De a vacska alatt ott rejtette ragadozó természete gyilkos szerszámait. Egész arzenálisa volt pisztolyokból, puspákból. És ha eljött a sötétség, emberi látszatának köntösét lehányta magáról és átalakult azzá, a mi valóban volt: gonosz, kegyetlen, gyilkos ragadozóvá. Így ment a gonoszsága örök szomjuságával préda után.

Ennek a fenevadnak már vége van. Letűntek. Elpusztult. De jóságos Isten, mikor jön el az az idő, a mikor minden ember — ember lesz valóban!?

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt, csütörtökön este a rendes időben jelenik meg.

— A holt napi társadalmi zsúr. A Gyermekvédő liga holt napi társadalmi zsúrai iránt a szokottnál is nagyobb érdeklődés mutatkozik a közönség soraiban. Nem csalódunk, ha az érdeklődést Deák Gyuláné urnó vonzó hatásának tulajdonítjuk. A nagy műveltségű asszony, a holt napi zsúron csevegni fog s akik írásait a fővárosi lapokból ismerik, már előre is kíváncsian várják mondani valóját. Érdekes művészi élvezetet ígér László Árpád, zongoraművész, aki saját kompozícióit mutatja be a zsúr distingvált publikumának.

— Szoyer Ilona s a dalegyet hangversenye. Szombaton, január 9-én a „kassai dal- és zeneegyesület” által rendezendő nagyszabású hangverseny iránt városszerte nagy az érdeklődés. A rendezőség mindent elkövet, hogy úgy a hangverseny, mint az ezt követő táncmulatság az ideai farsang első legsikerültebb mulatsága legyen. Szoyer Ilona, a m. kir. opera kedvelt művésznője szombaton délben érkezik Kassára s az esti hangversenyen „Villars dragonyosai” című operából a nagy áriát, továbbá a hangverseny második részében a „Mignon” operából Titánia áriáját énekli. A dalegyet férfikara előadja Lányi legújabb „Népdalegyvegét” a női kar: Hiller „Ha szivedben a honvágy ég” s Günther egy szép női karát, a vegyes kar: Gaál F. Balatoni nótáit és Wagner Tannhäuseréből „A vendégek bevonulása Wartburg várába” részletét a háziezred zenekarának kísérete mellett stb. A részletes műsört jövő számunkban hozzuk. A hangversenyre jegyek kaphatók Vitéz A. könyvkereskedésében.

— Beiratás a jogakadémián. A kassai kir. állami jogakadémián a fölvetel az 1908 9. tanév II-ik felére 1909. évi január hó 7-én kezdődik. A beiratások az igazgatónál január 7—9, és 11—19-ig, az egyes tanároknál pedig január 19—22-ig eszközölhetnek. E határidőn túl, egész február 18-ig, csak azok kaphatnak az utólagos beiratásokra kivételes engedélyt, akik az igazgatóhoz intézett és kellően bélyegelt folyamodványukban hitelt érdemlően igazolják, hogy késedelmök oka betegség vagy egyéb legyőzhetetlen akadály volt. Február 18-ika után a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur sem ad engedélyt a beiratkozásra. A tandíjmentességért vagy a Mensa

Academica tagjai közé való felvétel iránt a folyamodványokat a beiratásra kitűzött határidő alatt (jan. 7—10-ig), az igazgatóhoz kell benyújtani. Az első és második alapvizsgálat, valamint az ismétlési és pótvizsgálatok határideje január 7—22-ig tart. Az előadások január 23-án kezdődnek.

— Drágább a városi bor. Szüret idején büszkén dicsekedett a tanács, hogy ez idén jó termés volt a Hegyalján, pompásan fizet a szántói szüret. Leszállította is a tanács az 1 korona 20 filléres bor árát kerek egy koronára. Ebben volt ráció. Elvégre, ha nagy a termés, az árcsökkenés a forgalom szaporodására szolgál. Most azonban meggondolta a tanács a dolgot s újévi ajándéku felemelte a bor árát 30 fillérral. Aki inni akar, fizethet 1 korona 30 fillért. Mondják, ez az intézkedés a korcsmárosok érdekében történt. Szép, szép, hogy a tanács a korcsmárosokkal törődik. Ahhoz azonban nincs joga, hogy az összes polgárságnak nyújtott előnyöket vissza szivja egy aránylag kis tömegű s egyébként arra nem szorult osztály, a korcsmárosok érdekei miatt.

— Egy közjegyző ünneplése. Iglórol táviratozzák: dr. Rottenberg Marton ügyvéd, lugosi kinevezett kir. közjegyzőt Iglórol való távozása alkalmával meleg ovációkban részesítették. Tiszteletére 150 terítéki bankettet rendeztek, a melyen Igló város és környéke színe-java résztvett. A bankettrol Günther igazságügyi miniszterhez megleghangu táviratot küldtek.

— A szanatórium egyesület hangversenye. A József kir. herceg szanatórium egyesület kassai fiókja, mint jeleztük volt, január hó 19-én hangversenyt rendez a Schalkház összes termeiben. A hangverseny fénypontja Szamosy Elza lesz, aki ez alkalommal mutatkozik be a kassai közönségnek. A kiváló művész nő fellépése erős érdeklődést kelt a közönség soraiban.

— Az adójavaslatok módosítása. A pénzügyminiszter a kereskedelmi és iparkamara érdekképviseletnek tett ígéreteit teljes mértékben honorálta és a pénzügyi bizottság tárgyalásainak során az adójavaslatokba föl is vették azokat a több mint negyven szakaszra vonatkozó módosításokat, a melyek figyelembevételét a pénzügyminiszter méltányossági okokból megígérte. A javaslatoknak éppen ez a nagymértékű módosítása volt az oka, hogy a bizottságban elfogadott szöveg csak a jövő hét elején kerülhet ki a nyomdából.

— Elismerés a postásoknak. A kassai és újévi megnövekedett postai forgalmat úgy Kassán, mint másutt a posta kifogástalan pontossággal bonyolította le. Ebből az alkalomból Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter megleghangu leiratot intézett a posta- és távirtdai személyzethez, melyben teljes elismerését és köszönetét fejezi ki a személyzetnek odaadó munkásságáért, valamint általában az 1908. évben tanusított buzgalmaért.

— Vidéki pénzügyintézetek köréből. Munkácsi polgári takarékpénztár Rt. cég alatt a Munkácsi fillértakarék- és hitelszövetkezet részvénytársasággá alakult át. Az alakuló közgyűlést január 6-án tartják Munkácson.

— Bosznia alkotmányát — írja egy bajor lap — Burián báró elkészítette, azonban nyilvánosságra még nem hozza. Van tudomásunk róla, hogy a közös pénzügyminiszterium egyik magas hivatalnoka Budapesten mutogatott valami alkotmányvázlatot, de az időelőtti Boszniának alkotmányt bevezetésül a magyar törvényhozás, tehát a király és országgyűlés adhat

és más senki. Bosznia annexióját még törvénybe sem foglalta Magyarország, tehát Burián báró tervezete még várni és érni lesz kénytelen, a míg a magyar kormány magáévá teszi, vagy elveti.

— **Vásáráthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter ur mult évi december hó 22-éről kelt 199.583. számú magas rendeletével megengedte, hogy Abauj-Torna vármegye területéhez tartozó Forró községben a folyó évi január hó 10-ére eső országos vásár kivételesen 1909. évi január hó 11-én tartassék meg. A kereskedelemügyi miniszter ur mult évi december hó 30-án 110.556. számú magas rendeletével megengedte, hogy a Zemplén vármegye területéhez tartozó Nagymihály községben az 1909. évi február hó 1-ére és 2-ára eső országos vásár február hó 8-án és az 1909. évi április hó 5-ére és 6-ára eső országos vásár március hó 22-én és 23-án, a május hó 6. és 7-re eső országos vásár május hó 3-án és 4-én és végül az október hó 15-ike és 16-ára eső országos vásár október hó 11-én és 12-én tartassék meg.

— **Olcsóbb a telefon.** A kereskedelemügyi miniszter a Poprád—Kassa és Poprád—Liptószentmiklós közötti helyközi beszállítási díját 1909. évi január hó 1-étől kezdődőleg 50%-al leszállította.

— **Arany óra egy cselédnél.** A rozsnói rendőrkapitányság Kiss Zsuzsanna nevű cselédétől, aki előbb itt Kassán szolgált, egy dupla fedelű női arany órát lefoglalt s a tulajdonos telderítése végett a kassai rendőrséghez áttett. Az érdekelt tulajdonost felhívja a rendőrség, hogy a büntügyi osztálynál jelentkezék.

— **Tolvaj cseléd.** Zimmer Béni kassai lakos szabó iparos panaszt tett amiatt, hogy zárt kamrájából több gyermekruha elveszett. A nyomozás során kiderült, hogy a lopást Lácza Kálmán köcsis követte el, akinek felesége Zimmernél cseléd volt. Valószínű, hogy a lopásban a cseléd is segítette férjét. Minkettől ellen megindították az eljárást.

— **Meghíusult betörés.** Az elmúlt napokban ismeretlen tettesek betörést kíséreltek meg a *Halykó-féle* szállós kertben levő házban. A lopás azonban nem sikerült s csupán az ajtót és az ablakokat rongálták meg. A rendőrség a tettesek kiderítése iránt a nyomozást elrendelte.

TÁVIRAT — TELEFON.

Wekerle Bécsben.

Bécs, jan. 5.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett. A magyar házban előbb gróf Zichy Aladárral tanácskozott, majd lovag Günther külügyminiszteri tanácsos látogatását fogadta. Ezután szokásos gratuláló utját tette meg a királyi ház és a diplomácia tagjainál. Az első látogatást Lipót Szalvátor főhercegnél tette. Közben találkozott *Aehrenthal* külügyminiszterrel, akivel hosszasan tanácskozott. Délben 1 órakor báró *Bienert* a Sacherben ebédet adott Wekerle tiszteletére.

A miniszterelnök két-három napig

marad Bécsben. Holnap vagy holnapután jelentkezik a kihallgatáson a királynál, de ennek nem lesz döntő jelentősége.

A bankkérdés előtérben.

Budapest, jan. 5.

A kormány az adóreformot, a választói reformot, a kongruát és az anneksiós javaslatokat óhajtja a 18-án újból összeülő parlamenttel elintéztetni. Ehhez azonban tiszta politikai helyzet szükséges, a kormány tehát arra törekszik, hogy a parlament összeüléseiig megoldja a bankkérdést. A vasárnapi minisztertanácson megállapított formula alapján tárgyalásba bocsátkoznak az osztrák kormánnyal és ha a tárgyalások eredményre nem vezetnek, úgy a szabadság meghosszabbításába nem mennek bele és egy kartellbank felállítását fogják javasolni.

Ultimátum Szerbiának.

Budapest, jan. 5.

Mindegyre komolyabb formában az a hír járja, hogy a külügyminiszterium gróf *Forgách* János nagykövet utján ultimátumot küldött Szerbiának, amelynek határideje ma jár le. Az ultimátum azt követeli, hogy Szerbia *Milovanovic* provokáló beszédeért kérjen bocsánatot.

Ha az ultimátumot válasz nélkül hagyják, úgy *Forgách* gróf elhagyja Belgrádot és ezután erélyesebb lépések következnek, amelyek tavaszra komolyabb eseményeket helyeznek kilátásba.

Most minden törekvés arra irányul, hogy Szerbiát és Montenegrót izolálják és ebben *Bülow* német kancellár is segítkezik.

Az ultimátum hírére a tőzsdén az értékek irányzata meglanyhult, a gabonáé ellenben megszilárdult.

A király ma több titkos tanácsost rendelt magához audienciára.

A postarablás áldozatainak.

Budapest, jan. 5.

Kossuth Ferenc a székesfehérvári postarablás áldozatai közül a szolgáltnak ezer-ezer korona jutalmat engedélyezett és altisztekké nevezte ki őket. *Schmidt* Ferenc postatiszt öt-száz korona jutalmat kapott. Az elhunyt *Kiss* Zoltán családjának temetkezési költséget küldött, a temetésen képviselteti magát, az özvegy teljes nyugdíjat kap és egy postamesternői állást kínált fel neki.

A messinai földrengés.

Róma, jan. 5.

Palerómból jelentik, hogy ott a forgalom már némiképen helyreállott.

A város előtt olasz és angol gőzösök horgonyoznak és végzik a mentési munkálatokat. A segélyakció rendben folyik.

Budapest főváros mai közgyűlésén a szicíliai földrengés áldozatainak harmincezer koronát szavazott meg.

Öngyilkos földbirtokos.

Budapest, jan. 5.

Litvay Jenő földbirtokos ma lakásán agyonlőtte magát. Mikor a mentők a Herzl-szematóriumba szállították, utközben meghalt.

Színház.

— **Hamlet.** *Komjáthy* János jubileumot ült tegnap este. Színészkedésének 25 éves évfordulója volt, melyet szerény csendben ünnepelt meg ez a kiváló művész. Elővette legjobb szerepeinek egyikét, *Hamlet* és eljátszotta azzal a művészzel, melyben a kassai közönség már oly sokszor gyönyörködött. Mi is méltattuk már érdeme szerint *Komjáthy* *Hamlet*-jét és ma csak annyit jegyzünk meg, hogy tegnapi játékánál méltóbb, ünnepibb aktussal nem ülhett jubileumot. *Bartha* a király szerepében volt kiváló. *Rác* dr. (színész) rövid jelenését a közönség lelkes tapsal honorálta. *Magyary* és *Ujváry* mint sirások tetszetek. *Jó Laertes* volt *Bársony*, *Faragó* *Poloniusa* igen szép alakítás. *N. Bodrogi* *Lina* (királyné) és *Etsy* (*Ofélia*) jók voltak. Közönség szép számban volt a színházban és sokat tapsolt a színészeknek, különösen *Komjáthy*nak.

Színházi műsor:

Kedd: *A jókedvű paraszt*. Operett.

Szerda: d. u. *A milliárdos kisasszony*.
este: *A falu rossza*. Népszínmű.

Csütörtök: *A sasfiók*. Verses dráma.
Péntek: *Tatárjárás*. Operette.

Szombaton: *Aranyvirág*. Operette.

Vasárnap: d. u. *Télen*. Népszínmű.
este: *Forradalmi nászinduló*. Színmű.

Hétfő: *Forradalmi nászinduló*.

Kedd: *Forradalmi nászinduló*.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. évi jan. hó 5-én (páratlan)

A jókedvű paraszt.

Operette 3 felvonásban. Irta: *Leon Viktor*.
Zenéjét szerette: *Fall Leo*. Fordította:
Révész Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Lindóherer István, sváb paraszt — *Faragó* Ödön
Vince a fia — — — — *Baries* Gyula
Scheichelroither M. sváb paraszt — *Magyar* Lajos
István, a fia — — — — *Miskey* József
Annamir, a leánya — — — — *Várady* Margit
Remete Gáspár, parasztgazda — *Serfőzy* Gy.
Zopf, kisbíró — — — — *Ujvári* Lajos
A „Szöke” *Lizi*, cseléd — — — — *R. Nagy* Aranka
Gerőffy, kir. tanácsos — — — — *Halmi* Sándor
Viktória, a neje — — — — *Vágóné*
Géza, a fia — — — — *Bársony* Aladár
Franciska, a leánya — — — — *Lugosy* Irén

FIGYELEM!

Aki elzalogosított ékszerét, arany- és ezüstneműjét kiváltani nem képes, annak **zálogcéduláját legmagasabb áron megveszi:**

HEILMANN HENRIK

órás és aranyműves
Kassa, Kossuth L.-u. 9.

==== Régiségek a legmagasabb áron vásároltatnak. ====

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosaig csak 22 $\frac{1}{2}$ óra, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest, (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel-
:: tételek mellett eladók. ::
Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Szatócsok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló“ kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.**

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

oooooooooooooooooooo

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLARON szerezhetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL

Kassa fő-utca 103.

Közös egyenruhákat átveszélő honvédségi egyenruhákért.

oooooooooooooooooooo

Murányi József kiadó.

::: ELSŐ KASSAI :::
KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA

GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz.

■■■

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből.
Mebizások a leggyorsabban és legnagyobb discrétióval intéztetnek el.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ■■■ **KORONA SÖR** ■■■ **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijaikban szállítottak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkülméretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezése ::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

FELDMANN HERMAN KASSA.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiu-ruha áruháza Fő-u. (Megyeház).

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Kassán 40 év óta fennálló

férfi-, fiu- és gyermekruha áruházamat

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentul összes áruimat

szigoruan betartott szabott árak

mellét árusítom. — Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesznek tüntetve. — Raktáramat a legfinomabb — nagyobb részét — saját készítményű férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel, melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanusított szives bizalmat megköszönni szerencsém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez finom és divatos gyapjuszövetekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

FELDMANN HERMAN.

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.